AMSTERDAM, DIE GROENE STAD

Vanmorgen op ons volkstuinpark de Eendracht. deze **Gekraagde wespvlinder** gezien. Schijnt vrij zeldzaam te zijn. Hartelijke groeten, Loes van der Feen

Nieuwsbrief KNNV-Amsterdam Nr. 52 om het onderling kontakt te behouden ten tijde van de Coronacrisis. BIJDAGEN VAN HARTE WELKOM!!

REDACTIE BLAADJE: Rob van Dijk & Tobias Woldendorp: t_woldendorp@kpnplanet.nl
WEBSITE: Christiane Baethcke: baethcke@solcon.nl
REDACTIE NIEUWSBRIEF: Paul van Deursen:ledenadministratie@amsterdam.knnv.nl

KNNV Wandelmaatje

Omdat de excursies beperkt zijn en de KNNVers er graag met elkaar de natuur in gaan heeft het bestuur een Whatsapp-groep ingesteld: **KNNV wandelmaatje** met als doel dat KNNV-ers hiermee onderling contact kunnen opnemen om **iets te ondernemen**. Je kan zelf wat voorstellen, bijvoorbeeld: Ik ga dan en dan daar en daar naartoe. Wie gaat er mee? Of je kan je aansluiten als een ander iets voorstelt. Liever niet al die duimpjes of emojies. Natuurlijk houden we rekening met de Corona-richtlijnen: niet meegaan als u symptomen heeft, anderhalve meter afstand houden, geen materialen (kijkers, koffiebekers of wat u ook bij u heeft) uitwisselen. Wie hiervoor belangstelling heeft kan zich opgeven bij de secretaris: secretaris@amsterdam.knnv.nl. Geeft u uw 06-nummer op en u wordt toegevoegd aan de App.

GIERZWALUWEN IN AMSTERDAM

Paul van Deursen

Als je niet naar buiten kunt, om welke reden dan ook, zien er in Amsterdam vanuit huis vaak gierzwaluwen te zien, zoals hier in de –(zeer toepasselijke) Vogelbuurt in Amsterdam-Noord. Broedparen aan het Albatrospad?.
https://waarneming.nl/species/97/observations/?after_date=2019-06-17&before_date=2020-06-16&province=2&search=Amsterdam&user=&location=&sex=&life_stage=&activity=&method=

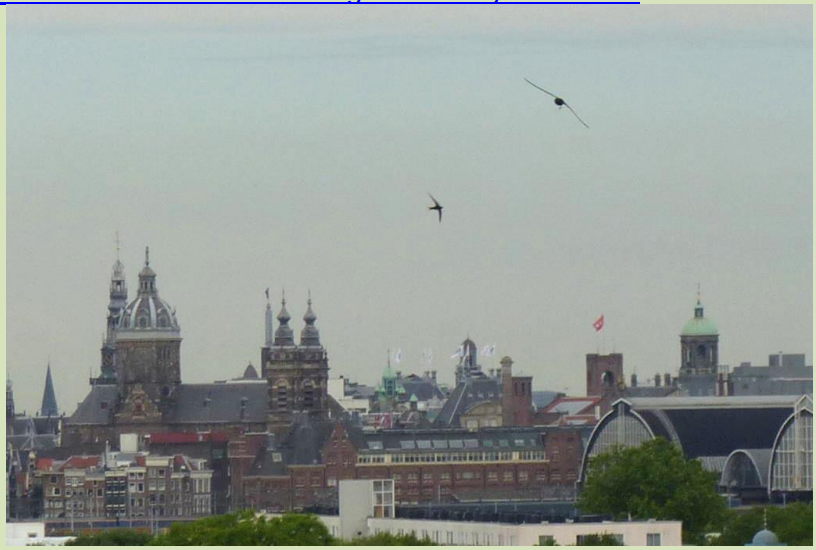

EEN HEK OM DE KINSELDAM!

Frans van der Feen

Op dinsdag 2 juni hebben we de tip van Paul van Deursen in Nieuwsbrief 48 over een rondje Waterland opgevolgd.
Eerst van Geuzenveld naar het Vliegenbos, via de pont waar we voor het eerst een mondkapje droegen.
Op één van de vele picknickbanken langs de Nieuwendammerdijk koffie gedronken uit onze thermoskan.
Toen een bezoek aan volkstuinpark 'Rust en Vreugde', een wat geheimzinnig complex. Leuk om er over heen te wandelen. De grindpaden zijn inmiddels graspaden geworden. Eigenlijk wel heel handig. Hoef je minder onkruid te wieden of te branden.

Vanaf de Liergouw even een rondje om de kerk met zijn plompe toren van Ransdorp gereden, wat een pittoresk dorpje!
Vanaf het fietspad langs het Goudriaankanaal (had ik nog nooit van gehoord trouwens) zagen we een groep van zo'n 50 Grutto's. Verderop tussen de Boterbloemen verscheidene Rietorchissen.
Daar troffen we ook enkele Graspiepers. Verder ontbreekt het niet aan Rietgorzen en Rietzangers.
Aan het eind van dit pad moesten we van de route rechtsaf, maar eerst hebben we even een kijkje genomen in Holysloot. Hier is het eind van de Waterlandwereld. Het plaatselijke pontje voer niet en aan de andere kant van de Dorpsstraat mocht je een pad niet op wegens het broedseizoen.
Hier woon je pas rustig, even afgezien van werkzaamheden die ook al hier plaatsvonden.

Vervolgens naar de Uitdammerdijk en links af om ook in dat dorpje even te kijken, en ons brood op te eten. Hier zijn volop de werkzaamheden aan de gang voor de buitendijkse dijkversterking.
Men is al voortvarend te werk gegaan met het plaatsen van borden 'gevaarlijk! DRIJFZAND' en afrastering. De trappen zijn verwijderd, het fietspad afgesloten.
http://nieuwsbrief.markermeerdijken.nl/nieuwsbrief-mei-2020#!/ver-van-huis-voor-mooie-uitdaging
Er vliegt een Roerdomp boven het riet. Bij Uitdam zijn opgravingen bezig. Er heeft hier in de 16e eeuw een boerderij gestaan en ook nog een kerkje. Nu is men bezig de archeologische bodemvondsten op te graven. Als alles in kaart is gebracht gaat er zand overheen, omdat het terrein ook deel uitmaakt van de dijkversterking.
http://nieuwsbrief.markermeerdijken.nl/nieuwsbrief-mei-2020#!/archeologie-uitdammerdijk

IJdoornplas

Als we terugfietsen richting Amsterdam constateren we dat de afrastering, die er angstwekkend definitief uitziet helemaal doorloopt tot polder IJdoorn. Alleen door onder het hek door te kruipen (er zijn daar sporen van te zien) kun je nog een blik op de Kinseldam werpen. Behoort wilgen trekken op de dam nu tot het verleden? Zullen we ooit nog gelegenheid krijgen om onze telescopen op de Hoeckelingsdam te werpen?

Luwtedam

Vanaf het vogelkijkpunt in de IJdoornpolder zien we wel 100 Grutto's en tientallen Bergeenden.
Door het aardige Durgerdam, over de Schellingwouderbruggen en via het centrum, waar het inmiddels al weer aardig drukker is dan in het begin van de Coronacrisis, fietsen we naar huis.

ONLINE PLANTENWAARNEMINGEN DELEN

Simon Pepping

De Plantenwerkgroep had voor het plantenseizoen van 2020 veel Floron km-hok inventarisaties, veel inventarisaties van stadshokken en veel bijeenkomsten gepland. Maar geen daarvan kon doorgang vinden. Wat doe je dan? Tot volgend jaar? Maar iedereen vergadert online, kunnen wij dat dan ook?
We hebben met ons drieën een testbijeenkomst gehouden. Praten ging goed. Meegebrachte planten laten zien ging niet zo goed. Een webcam laat de details niet goed zien. Scherm delen ging goed, en daarmee kun je presentaties geven en foto's laten zien.
Op het moment van dit schrijven hebben we 4 bijeenkomsten gehad. In de eerste kon Hanneke alsnog haar openingspresentatie van het seizoen geven. In de volgende hebben we vooral foto's gedeeld van leuke of moeilijke planten die we gezien hebben, en de verhalen verteld die daarbij horen. Bijna net zoals we in de fysieke bijeenkomsten meegebrachte planten bespreken.
Als platform hebben we Jitsi Meet gekozen. Het wordt door verscheidene organisaties aangeboden, die lokaal werken zonder winstoogmerk. Zie de website van de ideële organisatie VC4ALL (naar analogie van het succesvolle initiatief XS4ALL uit de beginjaren van internet).
Tijdens de eerste bijeenkomst moesten we nog wat oefenen. Peter had een korte handleiding geschreven. Soms is het moeilijk om je microfoon aan de praat te krijgen. Niet iedereen is vertrouwd met de knopjes op het scherm. Soms zingt het geluid rond. Maar langzamerhand komt de routine erin. Een nadeel is dat niet alle werkgroepsleden de bijeenkomsten bijwonen. Met hen moeten we het contact later weer herstellen.

WEIDEVOGELTELLINGEN IN DE WILMKEBREEKPOLDER, SEIZOEN 2020

https://www.wilmkebreek.nl/index.php/2020/06/update-weidevogeltellingen-12/

Tellingen op 11 juni, 14:00 uur.

Op de teldag 11 juni staat er een zwakke oostenwind, de middagtemperatuur ligt rond 17°C en het is – na regen in de ochtend – geheel bewolkt. Later in de middag klaart de lucht op en komt de zon tevoorschijn. De resultaten van de tellingen zijn als volgt:

Kievit 37, j=22	Krakeend 0	Bergeend 8, j=19	Blauwe Reiger 2
Grutto 2, j=1	Wilde Eend 28, j=13	Nijlgans 8, j=1	Ekster 4
Tureluur 11, j=1		Grauwe Gans: niet geteld	Zwarte Kraai 4
Scholekster 6, j=5			Kauw 25
Meerkoet 11, j=4	Lepelaar 1	Witte Kwikstaart 3, j=1	
Waterhoen 6, j=7	Aalscholver 1	Boerenzwaluw 12	

Opm.: n = bezet nest, j = jong

Grutto-paar met jong (foto's: Piet en Martie Vink)

RONDJE VOLGERMEER ILPERVELD

Lida den Ouden Paul van Deursen

Op 28 mei – een van de vele mooie dagen in mei - besloten wij een fietsrondje te maken ten noorden van Amsterdam; een beetje onze neuzen volgend. Dit resulteerde in een mooie tocht zoals de rode stippen in onderstaand kaart laten zien.

We verlieten de stad via het monumentale Tuindorp Nieuwendam - Purmerplein - naar Zunderdorp. Zo gauw de Ring gepasseerd is, is daar al het open Waterland en het eeuwenoude dorp Zunderdorp.
https://nl.wikipedia.org/wiki/Zunderdorp dat zeker bezocht moet worden.
Via het Nopeinde en Broekergouw het fietspad langs de ringvaart van de Broekermeer, een van de oudste droogmakerijen.

https://onh.nl/verhaal/het-broekermeer-droogmakerijen-in-waterland

Het pad geeft een mooi uitzicht over de vaart en de laaggelegen polder met Broek aan de horizon.
Tot we bij de parkeerplaats komen van de plek, die de concurrent is van de Diemerzeedijk als het gaat om de omineuze reputatie van de meest vervuilde grond van Nederland. (sommigen beweren zelfs van Europa).
De Volgermeer: https://www.volgermeer.nl/
Hier gaan we maar niet in op de geschiedenis van dit gebied: het is een mooie dag en willen de goede stemming erin houden. En dat lukt. Want er is er bijzonder rustig en er is veel te zien en te beleven. Ondanks de droogte.

Een impressie van wat waarnemingen:

De **margrieten** domineren het beeld: zij lijken zich niet veel van de droogte aan te trekken. Naar verluidt, zijn ze ooit ingezaaid. Zij worden druk bezocht door alle mogelijke insecten: de vele gierzwaluwen in de lucht doen daar hun voordeel mee.

De margrieten worden afgewisseld door de hoge **zwarte mosterd**

De vele kleine kunstmatige plassen aan de westzijde van het centrale fietspad dat van zuid naar noord loopt, herbergen veel planten en insecten

Grote Boterbloem

Watersnuffel

Alleen al met de grassen kan je uren bezig zijn:

De oostkant van de Volgermeer was deels door het broedseizoen en deels door het verdwijnen van de dam in het centrale kanaal voor ons niet toegankelijk met de fiets. Er is wel een "doorwaadbare" plaats voor natte voeten. Er schijnt aan de zuidkant van de Volgermeer nog wel een pad te zijn.
Aan de oostkant zijn o.a. baardmannetjes te zien. Er is veel meer te vertellen en te zien, maar wij gingen door naar Broek via het oude sluisje.

Een bezoek aan Broek in Waterland verdient een apart artikel: misschien een volgende keer.
Nadat wij zigzaggend Broek aan de kant van de Noordmeer verlieten, fietsten wij richting Monnikenmeer/ Overleek.

De weg door de Noordmeer loopt dood, maar is de moeite waard. Ook zijn geschiedenis: Ooit het bezit van de Duitse Orde, die de Noordmeer in het midden van de 19e eeuwdroog maakte.
De boerderij midden in de Noordmeer verwijst daar naar "De Balije".
https://nl.wikipedia.org/wiki/Ridderlijke_Duitsche_Orde,_Balije_van_Utrecht

In de sloten bloeit waterranonkel en in de verte zien we Monnikendam. Bij de Monnikenmeer steken wij het bruggetje over en gaan linksaf door Overleek, een rustiek gehucht - en let op de monumentale stolpboerderij waar voor een goed doel in Roemenië "brocante" langs de weg wordt verkocht - naar Ilpendam

Na de oversteek met het pontje Ilpendam – altijd met zeer goed gehumeurd personeel - het Ilperveld in.
De stelling dat "Bij de Dorre Ilp en het Molenzijl richting Den Ilp is altijd wat te zien" werd ook nu weer bewaarheid.
De eerste rietorchissen kondigden zich al aan en er zouden nog zeer vele volgen.

De grote verrassing was echter een groep van bijna honderd grutto's, bij vlak bij ons neerstreek

Via het Twiske waar vlier en egelantieren heerlijk roken en de Landsmeerderpolder weer naar de stad

https://www.matrijs.com/Natuurschatten.-Natuurhistorische-collecties-in-Nederlandse-musea.html

Natuurhistorische musea onderscheiden zich van andere musea door een lage drempel voor een groot en breed publiek: iedereen houdt van natuur. In en rond die musea wemelt het van deskundige specialisten, soms professioneel opgeleide biologen en geologen, vaak ook autodidacten met een enorme kennis van een klein verzamelgebied. Wat ze gemeen hebben is niet alleen hun kennis, maar ook bevlogenheid. De natuurschatten die ze in ruim twee eeuwen in Nederlandse musea hebben bijeengebracht zijn omvangrijk, rijk en van grote wetenschappelijke en educatieve waarde.

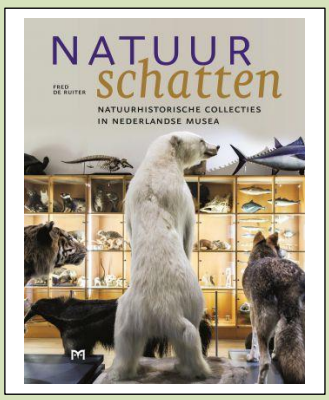

http://landschapnoordholland.m9.mailplus.nl/txt4287130/mQ4nc4S7tVn37Df
Scholeksters hebben baat bij de ‘methode Al’
In de Krommeniër Woudpolder doen de scholeksters het bijzonder goed op de ‘paalvlotjes’. De familie Al bedacht deze methode twee jaar geleden en sindsdien gaat het er crescendo voor de bonte piet. De paalzittende vogels doen het goed want alle vier de palen zijn bezet geweest! En ze hebben inmiddels allemaal kuikens in het naastliggende weiland rondlopen, zo meldde Kees de Jager (foto).

Het slechte nieuws is dat we nog steeds geen groepsactiviteiten kunnen organiseren, maar het goede nieuws is dat de vrijwilligers vrolijk doorwerken om de terreinen en tuinen er florissant uit te laten zien!

Inmiddels is er bij het bord bij ingang Klarenbeek een kistje verschenen met daarin gelamineerde plattegronden van de heemtuin, zodat u naast de leuke bordjes met plantennamen zelf nog meer planten op naam kunt brengen.
http://www.deruigehof.nl/wp-content/uploads/2020/06/wandeling-klarenbeek-De-Negen-Bruggetjes.pdf

Op de website is een plantenwandeling van heel Klarenbeek te downloaden. Als u toch op Klarenbeek bent, loop dan even door over het hooiland richting het spoor. Dan ziet u een kaal stuk grond wat handmatig afgeplagd is. Het is de bedoeling dat daar vanzelf fraaie planten zullen gaan groeien, waarvan de zaden nu nog diep verborgen zitten. In de volgende Natuur en Huis kunt u daar meer over lezen.

Als u dan doorloopt richting de spoordijk komt u links van de berken een interessant bouwwerk tegen. Van de graszoden van het afgeplagde stuk is een platte piramide gebouwd en als u een kleedje meeneemt en bovenop gaat zitten heeft u een prachtig uitzicht tijdens zonsondergang!
Ook de Riethoek staat er mooi bij met bloeiende rozen, ooievaarsbekken en orchideeën; zo hebben de keverorchissen zich flink uitgebreid dit jaar.

Minder leuk is dat ook de processierupsen de terreinen gevonden hebben. Zowel op Klarenbeek (eikenlaantje bij de molen) als de Riethoek (1 eik op de Woeste Hoogte en meerdere tegen het talud bij de Langbroekdreef) hebben nesten in zich. Ze zijn of worden gemarkeerd, maar voorzichtigheid is geboden.

Linda Theunissen

YES! De Schellingwoudersche op de kaart!

https://mailchi.mp/c49880dc6b4a/yes-de-schellingwoudersche-op-de-kaart-ecologisch-onderzoeksrapport-cadeau?e=4d9e224da2